№ 114. Czwartek 19. Maja 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: bez poczty: kwartalnie 4zł. miesiecznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od oplaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

We wsi Sulatyczach, w obwodzie stryjskim, założona została szkoła trywialna z następującem wyposażeniem:

a) Właściciel tej wsi ofiarował grunta położone pod liczbą topogr. 649652. objętości trzech morgów i 15 sążni kwadratowych.

b) Gmina sulatycka zapewniła rocznie 4 niż. austr. mecow zboża, 5 niż. austr. sągów twardego drzewa na opalenie szkoły i pomieszkania nauczyciela, a w gotówce aż do 1go stycznia 1860 kwotę 105 zł. wal. austr., zaś na przyszłość po 139 zł. 25 c. wal. austr. rocznie.

Prócz tego zobowiązała się ta gmina utrzymywać zawsze w dobrym stanie budynek szkolny i potrzebne dla szkoły porządki, jako też zajmować się usługą przy szkole.

Nakoniec zapewnił gr. kat. pleban ix Tomasz Hawryszkiewicz na czas swego urzędowania w Sulatyczach dodatek roczny dla każdoczesnego nauczyciela, wynoszący 2 zł. 10 c. wal austr. w gotówce i pół meca zboża w ziarnie.

Udowodniona temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów, 10. maja 1859.

Sprawy krajowe.

(Okolnik do posłów przy dworach niemieckich. — Przepisy dla akademików padewskich.)

Wiedeń, 16go maja. Gazeta augsburska zawiera depesze gabinetu wiedeńskiego z 28. kwietnia do wszystkich swych posłów zawierzytelnionych przy dworach niemieckich. Osnowa depeszy tej jest taka:

Wiedeń, 28. kwietnia 1859. Rzad cesarski porozumiał się z królewsko-pruskim dworem, że z wnioskiem względem rozpoczęcia negocyacyi u sejmu związkowego co do wypadku przewidzianego art. 47. wiedeńskim aktem konkluzyjnym wstrzyma się do tej chwili, kiedyby Francya oświadczyła się wyraźnie z przystąpieniem do wojny miedzy Austryą i Sardynią. Chwila ta już nadeszła, gdyż poseł francuski margrabia Bonneville oświadczył mi na mocy otrzymanego telegrafem rozkazu z 26. z. m., że rzad uważać będzie przekroczenie granicy sardyńskiej przez wojska austryackie za wypadek wypowiedzenia wojny, a Francya nie czekajac nawet na ten wypadek posunęła wojska swe ku granicom sardyńskim. Tymczasem nadeszła tu odmowna odpowiedź z Turynu i równocześnie otrzymano wiadomość o rewolucyi wojskowej we Florencyi, tudzież o powstaniu w Massie i Karrarze, zaczem wojska nasze otrzymały rozkaz do wkroczenia do Sardynii. W takim składzie rzeczy nie możemy dłużej się już ociągać z wniesieniem propozycyi naszej w Frankfurcie, i upoważniamy hr. Rechberga, by jeśli można jeszcze na nadzwyczajnem posiedzeniu przypadającem w poniedziałek przedłożył zgromadzeniu związkowemu to oświadczenie, którego odpis mam zaszczyt panu tu dołączyć. Upraszam o spieszne wręczenie dokumentu tego odnoszącemu się rządowi z wyrażeniem nadziei, że to spowoduje uchwałę względem zruchomienia wojsk związkowych, przy czem odnoszący się p. poseł związkowy działać ma w sposób odpowiedni. Chciej przyjąć i t. d. (podp.) Hr. *Buol.*

— Uczniowie uniwesytetu w Padwie na ten rok zamkniętego, mogą nauki swe kontynować prywatnie, w którym to względzie wydano następujące przepisy. Do egzaminów przypuszczeni będą uczniowie z uwolnieniem od taxy zwyczajnej i od wykazania, czyli i jakiego mieli instruktora. W szpitalach weneckich głównych miast prowincyonalnych odbywać się będą dla uczniów medycyny prelekcye z odnoszących się przedmiotów. Dla jurystów z trzeciego roku szkolnego mianowano w Pawii i Padwie komisye do wysłuchania egzaminu ogólnego. Profesorów uniwersytetu w Padwie upoważniono dawać osobne prelekcye takim uczniom, za których spokojne zachowanie mogą zaręczyć. W szczególności odnosi się to do prelekcyi połączonych koniecznie z experimentami.

(Rozporządzenia względem żeglugi w czasie wojny. Dokończenie)

Rozporządzenie ministeryum spraw zewnętrznych z 3go maja 1856, obowiązujące wszystkie kraje koronne, z deklaracyą mocarstw należących do kongresu pokoju w Paryżu odnoszące się do praw neutralności.

Oświadczenie.

Pełnomocnicy, którzy podpisali traktat paryski z 30go marca 1856 roku,

ze względem na to,

że prawo morskie było podczas wojny przez długi czas przedmiotem sporów godnych ubolewania:

że niepewność prawa i zobowiązań w tej mierze podaje sposobność do sprzeczności zdania między neutralnymi i bój wiodącymi, z czego wyniknąć mogą znaczne trudności a nawet i nieporozumienie;

że przeto byłoby rzeczą korzystną ustalić jednakowe pojmowanie praw w tym ważnym punkcie;

że pełnomocnicy zgromadzeni na kongresie w Paryżu nie mogą lepiej już przyczynić się do zamiarów rządów swych, jak zaprowadzeniem stałych w tej mierze zasad stosunków internacyonalnych;

opatrzeni potrzebnem pełnomocnictwem zgodzili się na środki do osiągnięcia tego zamiaru, i po wzajemnem porozumieniu się wydali następujące oświadczenie uroczyste:

1. Korsarstwo jest i będzie zakazane.

2. Bandera neutralna ochrania towar nieprzyjaciela, z wyjątkiem tylko kontrabantu wojennego.

3. Towar neutralny z wyjątkiem tylko kontrabantu wojennego pod banderą nieprzyjacielską nie może być zasekwestrowany.

4. Blokady, jeśli mają być obowiązujące po prawie, muszą być rzeczywiste, to jest utrzymane taką siłą zbrojną, która byłaby dostateczną do przeszkodzenia nieprzyjacielowi, by się nie mógł zbliżyć do wybrzeży.

Rządy podpisanych pełnomocników obowiązują się podać oświadczenie to do wiadomości tych państw, których nie powołano do udziału w kongresie paryskim, i tym sposobem zaprosić je do przystąpienia.

W przekonaniu, ze objawione tu zasady może świat cały przyjąć tylko z prawdziwą wdzięcznością, nie wątpią podpisani pełnomocnicy o tem, że usiłowania ich rządów powiodą się zupełnie co do rozpowszechnienia zasad rzeczonych.

Oświadczenie niniejsze obowiązuje i obowiązywać będzie tylko te mocarstwa, które do niej przystąpiły lub przystąpią.

Działo się w Paryżu 16. kwietnia 1856.

Ameryka.

(Przymierze Brazylii z Bandą oryentalną w sprawie Uruguaju.)

Gazeta wiedeńska pisze: Nadmienialiśmy już po kilkakroć o konferencyach w Rio de Janeiro między pełnomocnikami: Brazylii i argentyńskiej konfederacyi a oryentalnej kompanii Uruguayu. Teraz dowiadujemy się, jaki obrót wzięły te konferencye z traktatu przymierza zawartego między rzeczonemi państwami dnia 2. stycznia b. r. Brazylia udowodniła przytem zasadę swej oględnej polityki pokoju i utrzymania dalszego pokoju nad La Platą i nadała nową i pewną rękojmię. Treść tego traktatu jest następująca: Traktujące państwa uznają: że traktat pokoju z dnia 27. sierpnia 1828 roku tymczasowie przekształcał Uruguay na wolne i niezawisłe państwo i w niem utworzył między Brazylią a Argentyną państwo osobne, chcąc przezto zakończyć już raz ówczesny spór tych państw o posiadanie terytoryum teraźniejszego Uruguayu, a oraz, ażeby obudwu państwom zapewnić spokojne i neutralne granice, w przekonaniu, że zupełne albo tylko parcyalne wcielenie Uruguayu do Brazylii albo do konfederacyi argentyńskiej zerwałoby równowagę i gwarancyę pokoju, by zniszczyło równie jak w razie, jeśliby Urugway oddał się pod protektorat albo panowanie jednego z państw rzeczonych, albo jeśliby z jednem z tych wchodził przeciw innemu w polityczne przymierze; uznano także że niepodległość Uruguayu, także i wówczas byłaby wątpliwą, jeśliby się zkonfederował z innem albo wcielony został do państwa trzeciego, a nakoniec: że teraźniejsze terytoryum Uruguayu nie może być zmniejszone, gdyż by to było ze szkodą i niebezpieczeństwem własnej jego exystencyi.

Umawiające się państwa deklarują zatem, że Uruguay ani do Brazylii ani do Argentyny ani do żadnego innego mocarstwa ani do żadnej jakiegobądź imienia konfederacyi nigdy niebędzie wcielonym ani pod protektorat żadnego z tych ujęty, i że terytoryum Uruguayu

nie może być nigdy uszczuplone, pod żadnym warunkiem i w żadnym razie ani z własnej jego woli ani przemocą innych. i stosownie do życzenia Uruguayu zgadzają się Brazylia i Argentyna, ażeby państwo Uruguay wezwało Francyę Anglię, i inne mocarstwa dla nadania tym postanowieniom pewniejszej rękojmi. Równocześnie uważa się Brazylia równie jak i Argentyna za obowiązaną raz na zawsze bronić niepodległości i nietykalności Uruguaju, który wówczas uważać będą za zagrożony, gdy jakikolwiek obcy naród albo sam albo w połączeniu z wewnętrzną rewolucyą pragnąłby zmienić konstytucyę rzeczonego państwa, albo narzucić krajowi swych lub innych władzców; oraz nietykalność Uruguayu wówczas uważać będzie za zagrożoną, gdy zajęcie całego albo części terytoryum Uruguayu przez obce mocarstwa zamierzać będzie przywłaszczenie sobie tego państwa, równie jak w razie oderwania pojedyńczych części w zamiarze założenia nowego samodzielnego państwa. Dalej postanawia traktat zawezwać w razie groźnych wypadków między umawiającemi się państwami interwencyi jednego z przyjaźnych mocarstw, i uznaje Uruguay w stosunkach do Brazylii i Argentyny jako absolutnie neutralne państwo na wieczne czasy.

Neutralność zasadza się na tem, że Uruguayowi nie wolno wchodzić z żadnem mocarstwem w polityczne przymierze, przeciw Brazylii albo Argentynie, ani zawierać traktatów obowiązujących rzeczone państwo wspierać w razie wojny nieprzyjaciela jednego z tych obudwu mocarstw ani pieniądzmi ani wojskiem albo materyałem wojennym, dalej że Uruguay podczas wszelkich niesnasków między Brazylią a Argentyną zachować musi ścisłą neutralność oraz starać się, ażeby tak samo zachowywali się także obywatele i mieszkańcy państwa Uruguay, nakoniec, że w razie wojny między Brazylią a Argentyną pozostaje terytoryum Uruguayu zamkniętem dla wojsk rzeczonych państw i ich sprzymierzeńców.

Nareszcie przyrzekają Brazylia i Argentyna wzajemnie a Uruguay obudwu mocarstwom nie wspierać pośrednio ani bezpośrednio oderwania pojedynczych terytoryalnych części innych państw związkowych w zamiarze ukonstytuowania ich na państwo samodzielne, oraz zgadzają się umawiające się państwa nie zezwalać, ażeby w granicach swych terytoryi organizowano albo wspierano rewolucyę i sprzysiężenia na sprzymierzone państwa a głównie czuwać nad tem, ażeby polityczni wychodźcy jednego z tych państw szukając schronienia, znachodzili w niem przytułek, jeżeli zaś granice przekroczyli z bronią w ręku mają być rozbrojeni a broń ma być wydana rządowi ich rodzinnego państwa.

Hiszpania.

(Uchwała zbrojnej neutralności.)

Madryt, 5. maja. Na dzisiejszem posiedzeniu kongresu deputowanych obradowano nad projektem ustawy względem podwyższenia stanu armii na 100.000 ludzi; a prezydent gabinetu marszałek hrabia O'Donnell wystąpił w końcu debaty co do stanowiska Hiszpanii z następującem ważnem oświadczeniem: „Moi Panowie! Kongres pojmie oględność rządu w tej kwestyi o ile odnosi się do naszych stosunków zewnętrznych. Hiszpania jest teraz w dobrem porozumieniu ze wszystkiemi narodami Europy: w tej chwili nie ma żadnego powodu, który kazałby się obawiać zerwania tych stosunków. Ale ważne wypadki powstają teraz w Europie, wszystkie narody zbroją się, jeżeli nie do walki, to przynajmniej na wszelkie podobne wypadki w przyszłości. Czyż w obec takiego stanu rzeczy możemy pozostać obojętni? Jakkolwiek zamiarem rządu jest zachować neutralność, czyliż niepowinniśmy uzbrajać się chcąc utrzymać tę neutralność? Pewnie moi Panowie. Kortezy przyzwolili już 2000 milionów, i z tej sumy wyznaczyli 800 milionów na ulepszenie materyału wojennego. Rząd lubo jest przekonany, że na samo wspomnienie hiszpańskiej wojny o niepodległość nikt nie ośmieli się naruszać naszej narodowości na półwyspie, ale zawsze mógłby się kto odważyć korzystać z sposobności, i chcieć opanować nasze amerykańskie wyspy. Dlatego uzbraja się rząd za porozumieniem się z parlamentem, który będzie zwołany, jeżeliby się okazała potrzeba: żądać od niego pomocniczych środków. Życzeniem mojem jest, ażeby kongres jednogłośnie przyjął przedłożony mu projekt ustawy."

Z 235 głosujących głosowało 234 za projektem ustawy. Jeden tylko p. Rivero głosował przeciw projektowi.

Anglia.

(Wynajęcie okrętów transportowych. — Zbrojenie floty.)

Londyn, 13. maja. Dziennik *Times* pisał temi dniami o wielkich kontraktach, które rząd francuski zawarł względem liwerunków węgla dla bezimiennych portów na śródziemnem morzu, i dodaje, że większa część liwerunku jest przeznaczoną dla Marsyli, Toulonu, Algiero, Bony, Story, Cagliari i Korfu. Najwyższe ceny były dotąd po 34 sh. od beczki, teraz jednak chwieją się tylko jeszcze między 25 a 32 sh.

— Co do zbrojenia się w rozmaitych portach wojennych podają następujące wiadomości: z Plymouthu donoszą, że zaraz po oznajmieniu austryackiego wypowiedzenia wojny otrzymał liniowy parostatek „Orion" o 91 działach rozkaz udać się niezwłocznie z Gibraltaru do Genuy dla obrony licznych, w tamtejszym porcie znajdujących się angielskich okrętów kupieckich. Śrubowa korweta „Cadmus" o 21 działach należąca do rezerwowej floty w Chatamie, ma rozkaz przygotować się niezwłocznie do czynnej służby; wyznaczono jej 260 majtków i marynarskich żołnierzy. Śrubową szalupę „Wash„ i parową fregatę „Amphion" o 36 działach uzbrajają w Chatamie; liniowy parostatek „Hanibal" o 91 działach w Portsmouthie trzymają w pogotowiu do służby czynnej. a w Haslarze wszystko jest w pogotowiu, ażeby na pierwszy rozkaz odpłynąć mogła cała eskadra parowych łodzi kanonierskich.

Ministeryum wojny wydało okolnik do wszystkich lordów porucznikow hrabstwa względem wstępowania do korpusu ochotników, którego formowanie nakazał już rząd.

Francya.

(Czynności w senacie. — Wiadomości bieżące. — Credit mobilier.)

Paryż, 13. maja. W senacie odczytał sekretarz na wczorajszem posiedzeniu dekret, na mocy którego porucza Cesarz podczas swej nieobecności, rejencyę Cesarzowy; potem rozporządził prezydent ażeby te dokumenta wciągnięto w rejestra senatu i złożono w senackich archiwach. Dalej przedłożono senatowi pismo ministra państwa, do którego przyłączony jest zapieczętowany list zawierający dekret na przypadek przewidziany artykułem 15. uchwały senatu względem rejencyi. Prezydent odczytał odnośne artykuły, według których opieka nad małoletnim Cesarzem i dozór nad jego wychowaniem porucza się matce, a na przypadek śmierci innej osobie mianowanej dekretem rady rejencyi jednak z tem ograniczeniem, że ani Rejent ani jego potomkowie nie mogą być mianowani opiekunami; wkońcu rozporządzono złożyć zapieczętowany list w archiwach senatu w miejscu na to przeznaczonem.

— Blokadę na adryatyckiem morzu wykonywać będą jak najściślej dwa liniowe okręta i cztery wielkie parowe fregaty pod rozkazami admirała Jurien de la Graviere; zaś komendanci francuskich stacyi okrętowych na wielkim i atlantyckim oceanie otrzymali rozkaz szanować austryacką fregatę „Novara", znajdującą się w podróży w około świata w zamiarach naukowych.

— *Constitutionnel* ogłasza list ministra handlu do handlowej izby w Lille, według którego odroczone zostało rozpoznanie co do stosowności zniesienia zakazu rozmaitych artykułów przywozowych. Rozpoznanie ma być ukończone w 1860 roku a rząd zamierza przedłożyć odnośny projekt ustawy 1861 roku.

— Według depeszy z Alexandryi z dnia 3. maja rozpoczęto roboty około kanału Suez dnia 25. kwietnia.

— Dnia 12. maja była ministeryalna rada pod prezydencyą Cesarzowej rejentki. Książę Hieronim był obecny.

— Zdaje się, że towarzystwo Credit Mobilier zrujnowało do reszty swych akcyonaryuszów w 1858 roku. Wynikłości z tego roku jak to dnia 1. maja oznajmiono jeneralnemu zgromadzeniu, wypadły — na papierze — o wiele świetniej, niż w 1857 roku: czysty dochód towarzystwa wzrósł z 4,170.000 franków w 1857 roku, na 9,423.697 franków w 1858 roku; akcyonaryusze jednak otrzymują tylko te same dywidendy co w 1857 roku, to jest ani szeląga. Przyczyna jest ta sama, czyli nadzwyczajne zniżenie wartości papierów od 31. grudnia.

Belgia.

(Czynności w izbch.)

Bruxela, 11. maja. Na dzisiejszem posiedzeniu izby wniósł minister wojny projekt ustawy względem zakazu wyprowadzania koni. Dla nagłości przedmiotu mianowała izba natychmiast nadzwyczajną komisyę, która przystąpiwszy niezwłocznie do rozpoznania rzeczonego projektu, ogłosiła jeszcze w ciągu posiedzenia jednogłośnie uchwałę za przyjęciem ustawy. Dyskusye odroczono do jutra. Sesya izb zamkniętą zostanie jak słychać w przyszłą sobotę.

Z Tournai donoszą, że uzbrojeniem tamtejszych fortyfikacyi zajmują się bardzo czynnie.

Holandya.

(Wiadomości z Batawii.)

Haga, 9. maja. Z Batawii otrzymano ostatnie doniesienie z 10. marca o pochodzie wojennym do Boni. Naczelny komendant tej wyprawy, jenerał Steinmetz ogłosił wybrzeża Boni (Celebes) w stanie oblężenia. Zdobycie warowni Badoja kosztowało wiele ludzi, a wojsko holenderskie miało znaczną liczbę poległych i rannych. Po tem zwycięztwie postrzelono i naczelnego komendanta z zasadzki w lewe ramię, tak że musiano odwieźć go do Surabaji (na Jawie), i z tego też powodu opóźniła się nieco i wyprawa na Boni. Podczas zdobycia Badoji odparły wojska holenderskie zwycięzko atak kawaleryi nieprzyjacielskiej. Przypuściły ją na 20 kroków, i dopiero z takiej blizkości strzelano do jazdy. Przy tym ataku poległo wielu nieprzyjaciół, a między innemi dwóch znakomitych przywódźców: Daing Ranka, subander z Badoji i Daing Ladoda, krewny Królowej w Boni. Przed atakiem na Boni stracili Holendrzy 21 poległych i rannych, a później w samym pochodzie jeszcze 14 rannych.

Niemce.

(Uzbrojenia. — Misya majora Alvensleben. — Wiadomości bieżące.)

Z **Mnichowa** piszą, że uzbrajanie się przybiera z każdym dniem co raz większe rozmiary; wkrótce mieć będzie Bawarya w pogotowiu 100.000 ludzi, między którymi jak najlepszy panuje duch. Zapał do wojny jest powszechny. Ochotnicy z wszystkich stanów zaciągają się tłumnie.

Z Drezna piszą pod dniem 13. b. m.:

„Upłynionej nocy przyjechał tu z Berlina służbowy adjutant Jego królewicz. Mości księcia rejenta, jenerał-major Alvensleben. Poruczono mu osobną misyę, i jak zapewniaja, uda się ztąd do dworów południowej Niemczy, a najpierwej do Mnichowa.“

Frankfurt, 11. maja. Wydział związkowego zgromadzenia przedłoży na jutrzejszem posiedzeniu sprawozdanie względem deklaracyi Austryi z dnia 2. b. m. — C. k. prezydyalny poseł, hrabia Rechberg-Rothenlöwen dał wczoraj na cześć zawierzytelnionego przy związku nowego posła Bawarskiego, barona v. d. Pfordten, ucztę dyplomatyczną.

Rosya.

(Powody odwołania pożyczki. — Zmiany w posadzie gubernatorów. — Rozporządzenia wojskowe. — Pobyt hr. Carolyi. — Nagrody naczelnikom wojsk na Kaukazie.)

Petersburg, 7. maja. Z powodu teraźniejszej wojny odstapiła Rosya od zawarcia umowy względem zaciągnięcia pożyczki 12 milionów funt szterl. za pośrednictwem domów Thomsen, Bonar et. Comp. i p. F. Mart. Magnus.

Dziennikowi *Hamb. Nachr.* piszą: „Minister finansów ogłasza urzędownie, że wojna i bezzasadne a umyślnie rozszerzane pogłoski o udziale Rosyi w wojnie tak wielką na giełdach Europy wzniecily obawę, że wszędzie spadły rzadowe papiery; w skutek tego zatem nie można teraz zaciągnąć nigdzie pożyczki pod warunkami korzystnemi. A ponieważ rząd do zaciągnięcia tej pożyczki nie był znaglony ubytkiem w skarbie państwa, tylko zamierzał wzmocnić zapas kruszcu na obligacye rządowe, zatem zaciągnięcie pożyczki odroczył minister finansów za przyzwoleniem Cesarza, na czas pomyślniejszy, o czem bankierów w Londynie i Berlinie zawiadomił z tym dodatkiem, że wszyscy, którzy oświadczyli już swoję gotowość brać udział w pożyczce, uwolnieni sa od wszelkich zobowiazań w tej mierze oraz, że wpłacone już sumy na żądanie subskrybentów zostaną zwrócone.“

— Od dawna oczekiwana zmiana w urzędzie jeneralnego gubernatora wojny w Moskwie nastąpiła temi dopiero dniami. Pod dniem 28. kwietnia usunął Cesarz dotychczasowego jeneralnego gubernatora wojny, jenerał-adjutanta jenerała piechoty hrabi Zakrewskiego z tej posady. Na jego miejsce wstępuje jeneralny adjutant jenerał jazdy hrabia Stroganow I. To mianowanie nastąpiło dnia 29., odkąd a jeszcze więcej od dnia 24. kwietnia datują sie liczne inne nominacye wojskowe wielkiej wagi, z czego okazuje się jasno, jak wielka uwagę zwraca Jego Mość Cesarz ostatniemi czasy na departament wojskowy. Wielkiej wagi jest także ukaz z dnia 29. kwietnia, którym żołd wszystkich oficerów. od podchorażego aż do jenerała został podwyższony. Prócz tego rozporządzono utworzyć osobną klasę emerytalna, azeby tem samem powiększyć odpowiednio pensye wysłużonych oficerów i ich familii. Podwyższenie płacy liczy się od dnia 1. (13.) maja b. r.

— Hrabia Karolyi przysłany tu z Wiednia w nadzwyczajnej misyi był dnia 28. z. m. na audyencyi u Cesarza. Następujacego dnia przy recepcyi z powodu rocznicy urodzin Jego Mości Cesarza przedstawiony był Cesarzowy. Tego samego dnia wieczorem był hrabia także na balu u dworu, przy której sposobności przedstawiono go Wielkiemu księciu Mikołajowi i księciu Piotrowi Oldenburgskiemu.

— Zaraz po otrzymaniu wiadomości o zdobyciu Wedenu zajał się Cesarz wynagrodzeniem tych, co dokonali tego ważnego dzieła. Dowodzą to dwa cesarskie reskrypta z dnia 29. z. m. Pierwszy odnosi się do komandora wojsk na lewym brzegu kaukaskiej linii jenerał-porucznika Jewdokimowa, któremu w najłaskawszych wyrazach nadaje Cesarz „za zdobycie Wedenu“ order ś. Jerzego trzeciej klasy a „w uznaniu długiej i dzielnej służby wojennej na Kaukazie“ dziedziczną godność hrabiowską. Drugim reskryptem mianowany został nadkomendant kaukaskiej armii i namiestnik w Kaukazie książę Barjatyński kawalerem orderu Włodzimierza pierwszej klasy z mieczami.

Grecya.

(Przyjecie i pobyt W. księcia Konstantego.)

Ateny, 30. kwietnia. Wielki książę Konstanty z małżonką i księciem otoczony świtą 36 osób, przyjechał nareszcie upłynionej środy do Pireju. Rosyjska flotyla składa się z sześciu wielkich okrętów liniowych i fregat. Król i Królowa opościły Ateny; jak tylko okręta przybyły w pobliże wyspy Eginy, udali się do Pireju, a gdy admiralski okręt w porcie zarzucił kotwicę, powitali Ich Mość Królestwo dostojnych krewnych. Lud widocznie brał udział w tem powitaniu, odprowadzając Króla z gośćmi, głośnemi okrzyki. Wjazd do Aten nie odbywał się gościńcem Pireju tylko nowemi drogami na około Akropolidy, zkąd widać nietylko wszystkie prawie starożytności Aten, ale oraz nowozałożone plantacye przed Akrokropolidą. Zwiedzanie rosyjskiego kościoła, miasta i okolic Ateńskich w towarzystwie Króla i Królowy, dalej przedstawienie dyplomatycznego korpusu i wysokich dygnitarzy państwa, wielki bal u dworu, a dziś wycieczka do Eleusii zajmowały dotąd wysokich gości. Słychać także o podróży do Nauplii i innych wycieczkach wodą i lądem. Jak długo zabawią tu wysocy goście, niesłychać nic stanowczego, postrzeżono jednak, że pobyt w Atenach uczynił przyjemne wrażenie i ztąd rokują, że potrwa dłużej niżli pierwotnie było w zamiarze.

Turcya.

(Budowa kolei.)

Konstantynopol, 4. maja. Z Czernawody piszą, że budowa żelaznej kolei postępuje spiesznie, i że wkrótce zostanie ukończoną, tak samo ma się rzecz z budową portu, z którym łączy się kolej. Odkrycie dawnego wału Trajana przyczynia się wiele do przyspieszenia robót, gdyż mury ciągną się wzdłuż kolei i wału od Dunaju do Kustendże. Mur dostarcza już obciesanych kamieni i zaoszczędza transport nowych kamieni z kamieniołomu odległego o 12 mil.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lwów, 19. maja. Otrzymaliśmy następujący telegram z Wiednia z 18. b. m.:

„Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 17. b. m. uwolnić najłaskawiej hrabię Buola na własną prośbę jego od urzędu ministra spraw zagranicznych, mianując go w zupełnem uznaniu położonych zasług ministrem państwa, a dotychczasowego posła prezydyalnego przy sejmie związkowym, hrabię Rechberg-Rothenlöwen, ministrem spraw zagranicznych i Cesarskiego domu.“

Prywatna depesza podaje z *Litogr. koresp. austr.* co następuje:

Wiedeń, 18. maja. Hrabia Buol upraszał o uwolnienie od służby ze względu na zdrowie, które już dawniej było nadwątlone a teraz jeszcze znaczniej się pogorszyło. Ustąpienie tego wielce zasłużonego męża stanu, niepociągnie za sobą żadnej zmiany w zasadach, na jakich opierać się ma jak oddawna także i nadal polityka Austryi. Ta polityka łączy z zachowaniem praw i słusznych widoków monarchii, zupełne uznanie i szanowanie praw innych państw. Daleka wszelkich nadużyć upatruje ona w tem wszechstronnem szanowaniu i przestrzeganiu prawnych stosunków Europy i w opierającem się na tem utrzymaniu równowagi między mocarstwami europejskiemi, pierwszy warunek pomyślności wszystkich państw i jedyną podstawę utrzymania, ustalenia i utwierdzenia pokoju.

Wiedeń, 16. maja. Na dzisiejszem pierwszem jeneralnem zgromadzeniu c. k. uprzyw. kolei galicyjskiej Karola Ludwika ustanowiono dywidendę na 2 prct.

Tryest, 16go maja. Angielski paropływ handlowy „Duoro“ przywiózł wczoraj pocztę z Egiptu i z Indyi wschodnich, i 56 pasażerów. Pod Sasseną naprzeciw Avlony wizytowały go łodzie francuskiego okrętu liniowego. Na tamtejszych wodach krąży eskadra francuska, złożona z 2 okrętów liniowych i 1 fregaty. Wszystkie paropływy Lloyda z wyjątkiem „Adryi“ odeszły ztąd do Wenecyi.

Paryż, 16. maja. Monitorowi donoszą z Alessandryi z 15go b. m.: Cesarz znajduje się zawsze jeszcze w Alessandryi. Książę Napoleon pozostał w Genuy dla organizacyi swego korpusu armii, którego część ma nadejść jeszcze z Afryki. Sądzą, że korpus ten będzie mógł za ośm dni już stanąć do boju; ale dotąd niewiadomo jeszcze, jakie jest przeznaczenie jego.

Neapol, 6. maja. Towarzystwo telegrafu śródziemnomorskiego otrzymało pozwolenie połączyć Sycylię z Maltą. — Buletyny o stanie zdrowia Jego Mości Króla sięgają do 6go b. m. Do tego czasu nie nastąpiło żadne polepszenie; ale w nocy z 5. na 6. maja miał dostojny pacyent spokojny sen, co sprawiło mu niejaką ulgę.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. maja.

Hotel rosyjski: PP. Ripp Karol, c. k. feldmarszałek-porucznik i Meller, ces. ros. jenerał-major, z Rosyi. — Lencewicz Erazm, z Zadwórza. — Hr. Rzewuski Hier., c. k. radzca państw, — Sznelkowitz Dym. i Lachowicz Józef, c. k. podporucznicy, i Dzierzek Adam, z Rosyi. — Brodzki Hen., z Jasła. — Rakowski Jan, z Polski. — Bocheński Alojzy, z Otyniowiec. — Winnicki Tytus, z Derewlan.

Hotel europejski: Zgaździński Konst., z Ulicka. — Dylewski Mar., z Rołowa.

Hotel Langa: Wolan Baz., doktor medyc., z Wiednia. — Kutowicz Jan, z Kijowa.

Hotel angielski: Torosiewicz Michał, z Pełtwy. — Wiktor Tad., z Świrza. — Wiktor Jakób, z Woli senk.

Pod kolej żelazną: Bodyński, c. k. kapitan, z Tarnopola.

Do domu zajezdnego nr. 181 2/4: Proche Antoni i Krizekas Edw., c. k. podporucznicy, z Czerniowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. maja.

PP. Cywiński Zenon, do Telacza. — Jedrzejewicz Max., do Zniatyna. — Lencewicz Erazm, do Zadwórza. — Lipski Emil, do Stojanowa. — Moller, ces. rosyjski jenerał-majar, do Francyi. — Hr. Potocki Teod., do Krakowa. — Rubczyński Maur., do Bilitówki. — Szafrański Jan, kanonik, do Mościsk. — Stecki Ludwik, do Sokołowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.97	+ 12.0°	66 5	połud.-wsch. sł.	pogoda
2. god. po poł.	325 88	+ 19 2°	52.3	południowy „	pochmurno
10. god. wiecz.	325.81	+ 13.7°	78.9	połud.-zach. „	„

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: **„Troubadour.“**

Kurs lwowski.

Dnia 18. maja.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	58	6	69
Dukat cesarski	„ „	6	65	6	75
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	35	11	58
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	18	2	24
Talar pruski	„ „	2	16	2	24
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	87	81	78
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	59	3	60	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	62	5	63	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 18. maja.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	81	50
„ przedał „ „ 100 po	82	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	59$\frac{5}{6}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 18. maja

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. 54.50. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 62 60. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zl. 58.25; po 4$\frac{1}{2}$% za 100 zł. 49.20; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2$\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. 113.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4$\frac{1}{2}$% za 100 zł. -- —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2$\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 2$\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1$\frac{3}{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4$\frac{1}{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 69.50; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi 59.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 56.75; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 698 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu —.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 455.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1490; towarzystwa kolei żelaznej państwa 199 50; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik —.—.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. 67.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 94.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 85 —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zl. południ. niemieck. waluty 127.60. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zl. południ. niemieck. waluty 127.50. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 110 50. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 145.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 57.80. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.83, dukaty ces. pełnej wagi 6.80, korony 20. półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. maja.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	55.—	56.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	64.—	64 20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	60.—	60 25
dtto. „ 4$\frac{1}{2}$% za 100 zł.	51.—	51.25
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	260.—	265.—
„ 1839 „ 100 „	113.—	114.—
„ 1854 „ 100 „	98.50	99.—
Renty Como po 42 lir. austr.	12.—	12.50

B. Krajów koronnych		pien.	towar
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	88.—	89.—
	Węgier	61.—	62.—
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	59.—	60.—
	Galicyi	58.50	59.—
	Bukowiny	58.—	59.—
	Siedmiogrodu	57.—	57 50
	innych krajów koronnych	78.—	88.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	709.—	711.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	133.80	134.—
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zl. mon. konw.	458.—	460.—
Pólnocnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1570	1575
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	198.—	199.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	86 50	87.—
Polud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	118.—	119.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	67.—	68.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	341.—	344.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	160.—	170.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	94.—	95.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	91.—	92.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	77.—	78.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	74.50	75.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	84.75	85.25
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	90.—	92.
Esterhazego 40 zł. m. k.	68.—	70.
Salma 40 „ „	32.—	34.—
Palfiego 40 „ „	30.—	32.—
Clarego 40 „ „	31.—	32.—
St. Genois 40 „ „	30.—	32.—
Windischgrätza 20 „ „	18.—	20.—
Waldsteina 20 „ „	20.—	22.—
Keglevicha 10 „ „	10.—	11.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	124.25	124 50
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	124.25	124 50
Hamburg za 100 marko banko 2$\frac{1}{2}$%	109.50	110.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	141.—	141 50
Paryż, za 100 franków 3%	56.80	57.—

Kurs złota.

	pien.		towar	
Dukaty ces. mennicze	6 zł.	64 cen.	6 zł.	66 cen.
Korona	19 „	50 „	19 „	55 „
Napoleondor	11 „	60 „	11 „	63 „
Rosyjski imperyał	11 „	60 „	11 „	63 „

KRONIKA.

(Ze Lwowa.) Temi dniami wyprawi pan T e d e s c o, pianista nadworny W. Księcia Oldenburskiego, koncert na korzyść pogorzelców brodzkich. Bliższe szczedóły podadzą afisze.

— Slawny prestydygitator B o s c o (syn) zjedzie za kilka dni do Lwowa.

— (Wiadomości lokalne.) Od 1. po 13. maja 1859 skazano za przekroczenie przepisów jazdy, to jest za zostawienie zaprzężonego wozu bez dozoru Tomka J., parobka, Grzegorza P., właściciela gruntu i Piotra D. na areszt, zaś Józefa P., parobka rzeźnickiego za pospieszną i nieostrożną jazdę na karę cielesną.

1) C. k. auskultantowi krajowego sądu Janowi P. pod nr. 53 w mieście skradli złodzieje dnia 8. maja b. r. między 7mą i 9tą godziną wieczór, a dnia 9. maja między 5tą i 6tą godziną po południu c. k. akcesyście obrachunkowemu Stefanowi K. pod nr. 132$\frac{2}{4}$ z zamkniętego pomieszkania otworzeniem drzwi wytrychem bieliznę i suknie, a mianowicie pierwszemu w wartości 57 zl. 4 c. w. a., drugiemu w wartości 96 zł. 30 c. w. a.

Wytoczone przez policyę śledztwa dla odkrycia złodziejów i skradzionych rzeczy zostały dotychczas bez skutku.

2) Służący Michał K., który, jak przed niejakim czasem donosiliśmy, podejrzany był o to, że dnia 15go grudnia z. r. skradł kanonikowi Józefowi Sz. pieniądze i srebro. i przez c. k. dyrekcyę policyi oddany był c. k. krajowemu sądowi w sprawach karnych do indagacyi, został przez rzeczony sąd dnia 11go maja b. r. dla braku prawnych dowodów na wolność wypuszczony. Po wypuszczeniu jednak dawano na niego nieprzerwanie baczność, i dnia 13go maja b. r., gdy poźno w wieczór chciał się zakraść do piwnicy gmachu kapituły katedralnej, został ponownie przytrzymany.

Na przesłuchaniu zeznał, że popełnił tę zbrodnię, i skradzione pieniądze i rzeczy zakopał w nadmienionej piwnicy. Zaczęto kopać i znaleziono je niemal na łokieć głęboko w ziemi całkiem nieuszkodzone i bez najmniejszego ubytku. Złodzieja oddano natychmiast znowu do sądu karnego.

3) Niektórzy spekulanci korzystając w ostatnim czasie z dającego się czuć braku monety zdawkowej i wzrastającego ztąd kłopotu publiczności, rzucili się do zabiegów ażyotowania. Bezprawie to nie uszło baczności władzy bezpieczeństwa, i powiodło się jej kilku z tych przestępców prawa, jako to: Fecia el A. z Drobobycza, Wolfa L. z Chodorowa, Rachelę G., Beile W. recte R. Sarę N., Zirla T., Freide G. i Zippe K. ze Lwowa schwytać na uczynku, skonfiskować według przepisów znaleziony przy nich zasób pieniędzy, i odstawić ich do prawnego ukarania c. k. powiatowej dyrekcyi finansów.

Spodziewamy się, że nieustającej czynności organów bezpieczeństwa powiedzie się położyć tamę szerzeniu się tego zgubnego bezprawia.

— (Posąg dla admirała rosyjskiego Łazarewa.) Jeden z dzienników rosyjskich zawiera niektóre szczegóły o posągu olbrzymim admirała rosyjskiego Łazarewa, nad którym na dziedzińcu głównej admiralicyi pracuje teraz rzeźbiarz Pimenow. Posąg ten ustawiony będzie w Sebastopolu. Sławny ten admirał przedstawiony być ma w dawniejszym mundurze rosyjskich wiceadmirałów z krótkim u boku mieczem okrętowym i w takiej postawie, w jakiej go często widywano na pokładzie okrętu wojennego z perspektywą w ręku. W ciągu trzech miesięcy spodziewają się ukończenia tego posągu, poczem pracować mają nad posągiem feldmarszałka księcia warszawskiego, a z rozkazu Cesarza także nad posągami dla admirałów Kornilewa, Nachimowa i Istomina.

— (Pożar w Jeddo.) Według doniesień z Szanghaj zgorzała znaczna część miasta Jeddo, lecz nie podano dnia i miesiąca, kiedy się to stało. Takie wypadki są zresztą w miastach japońskich bardzo rzadkie, gdyż straż ogniowa stoi dniem i nocą na wszystkich ulicach narożnych. Tą razą miało jednak zgorzeć przeszło 50.000 budynków, a pożar trwał dwa dni i dwie nocy. A że ogień ogarnął dzielnicę z najbogatszemi sklepami i fabrykami, przeto szkoda jest ogromna. Poszkodowani otrzymują zwykle pomoc od rządu.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.